

Bier er team-workere - biavlere individualister

Bier er flittige – biavlere dovne. Det er den normale opfattelse af tingenes tilstand, men det er i høj grad en sandhed med modifikationer.

Bier og biavlere har det til fælles, at de ikke tænker over årsagen til deres handlinger, men hvor bierne er en del et team, er biavlere individualister. Også i den grad ! De fleste biavlere har den opfattelse, at netop deres måde at drive biavl på er den eneste rigtige. Derfor kan landvindinger godt tage lidt tid.

Det var f.eks. tilfældet med den bevægelige tavlebygning, der opstod midt i 1800-tallet. Et problem dengang var selvfølgelig, at læsningen ikke var så udbredt, så det var i første omgang præster, degne og godsforvaltere, der begyndte at udbrede og tage ved lære af de nye muligheder.

Hidtil havde alle benyttet sig af halmkuber, hvor bierne blev dræbt, når man høstede honningen, men sidst i 1700-tallet fandt en slotsinspektør ved Jægerspris Slot på at sætte magasiner ovenpå en bikube, så man kunne nøjes med at tage tavlerne hérfra. Der gik dog mange år, før budskabet nåede til en skole-

lærer i Roskilde, men han høstede til gengæld også meget honning efter det system. Derefter fandt en tysk præst på at samle en ramme af træ og bygge nogle bikasser, der passede til rammerne, og så begyndte der at komme lidt skred i biavl. Kunsttavlen blev introduceret, og det næste skridt var at finde en metode til at få honningen ud af tavlerne. Her kom den italienske major von Hruschka's slyngemaskine ind på markedet i 1865.

Siden er der ikke sket de store ting. Jo, naturligvis er redskaberne blevet bedre, men principperne er stadig de samme. Hvornår kommer det næste ryk mon ?

Tidligere var redskaberne hjemmefremstillede, som slyngemaskinen herover, men snart kom fabrikanterne ind i billedet, og en lille industri blomstrede op. Salg af materiel til biavlere blev en bedre forretning end biavl.

I dag kan man købe næsten alt, hvad man har lyst til, og mange bi-

avlere gør det også. Det dyreste redskab er nok slyngemaskinen, men det er til gengæld også netop den, man selv **skal** eje. Først og fremmest fordi man nemt kan overføre sygdomme fra én biavler til en anden, hvis maskinen ikke er gjort fuldstændig ren fra gang til gang. I flere skolebigårde har man en fælles slyngemaskine i erkendelse af, at det er en stor investering, men det er en **bjørnetjeneste** at gøre de nye biavlere.

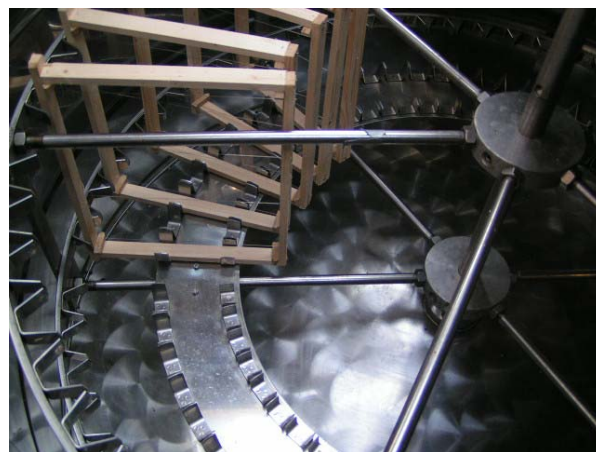

Den billigste maskine, der er til at støve op på markedet, er en lille håndsllynger til to tavler. **RUSTFRI** ! Det er vigtigt. Prisen i Tyskland opgives til ca. 1.300 kr. Her i Danmark er den set til ca. 2.000 kr. Det kan måske synes at være mange penge for en nystartet biavler, men man må tage i betragtning, at en sådan maskine holder livet ud, og godt værktøj er en stor tilfredsstillelse.

Tidligere slyngemaskiner med for-tinnet jern var udmærkede til eget brug, så længe fortinningen var in-

takt, men i dag stiller vi langt større krav til kvaliteten, og vi sælger også vores vare – eller giver den bort som gave – og så er det lidt uheldigt, hvis der er for meget tin, bly, zink eller andet i honningen. Rengøringen er også meget let, koldt vand og en børste – ikke varmt vand, for så smelter vokspartiklerne fast til siden og kan kun fjernes med damp.

I den anden ende kan man købe radialslyngere så store, at en almindelig hobbybiavler kan have alle sine tavler i den for flere års høst på én gang.

En ganske praktisk størrelse for biavlere med omkring 50 stader vil være en maskine med plads til 6 tavler, der vendes, når man kører den modsatte vej. Jo større diameteren er, jo større er centrifugalkraften med den samme omdrejnings-hastighed. Pris i Tyskland ca. 25.000 kr. Set i Danmark til ca. 30.000 kr.

En mærkbar forbedring af maskinen er **bundvarme**. Det består bare af et elektrisk varmekabel med termostat, der klæbes fast under bunden og dækkes med isolering.

Lad dig ikke forvirre af priserne. De er svingende og fleksible. Det bedste råd er at spørge de forhandlere, der annoncerer i SDE-nyt. **De har altid et godt tilbud.**

Med disse historiske betragtninger i baghovedet skal vi altså ikke trække på smilebåndet af Afrika's svar på Georg Gearløs, nemlig Dr Garth Cambray, der på hjemmesiden for "Science in Africa" giver opskriften på en slyngemaskine bygget af forhåndenværende materialer.

Overgangen fra biavl i det fri til tavler af trærammer er hér kun på et begyndende stadium, og netop derfor spiller slyngemaskinen en central rolle, og den er jo allerede opfundet.

Udgangspunktet for fremstillingen af slyngemaskinen er en 220 liter metaltønde, et par gamle cykelhjul, nogle metalstænger, nogle brædder og diverse skruer og møtrikker.

Metaltønden skal selvfølgelig være godkendt af fødevaremyndighederne og ikke kunne afgive giftige stoffer, men det er næppe heller et problem, for der importeres tonsvis af honning i netop den type emballage.

Lidt vanskeligere kan det måske være med cykelhjulene, men de kan vel gøres godt rene med vand og sæbe? Desuden kommer honningen næsten heller ikke i berøring med hjulfælg og eger, da den netop slynges ud i mellemrummet mellem de to cykelhjul.

Som det fremgår af billedet, bruger Garth Cambray en boremaskine som motor til slyngemaskinen, og det er selvfølgelig et stykke værktøj, der er for hånden. Min erfaring er dog, at boremaskiner ikke holder længe til hårdt arbejde med lav hastighed. Her er en "borehammer" langt bedre. **Det gælder også, når vi selv skal røre vores honning.** En borehammer har en langt stærkere gearkasse og kører meget langsommere end en almindelig boremaskine.